

Bezdětnost v České republice, Spolkové republice Německo a Rakousku

Abstrakt

Hlavním cílem diplomové práce je zmapování a porovnání stavu bezdětnosti v České republice, Spolkové republice Německo a Rakousku. Bezdětnost se stala fenoménem a celospolečenským problémem zejména v Německu, ale také v Rakousku, kde je bezdětnost ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi na vysoké úrovni. Analýza dat v této práci ukázala, že je bezdětnost více rozšířena v bývalém západním Německu a Rakousku než v České republice a bývalém východním Německu. Příčinou tohoto rozdílu jsou mimo jiné pronatalitní opatření provedená v bývalých komunistických státech, která vedla k dočasnému zvýšení úhrnné plodnosti. Dále se práce zabývá problematikou vnímání rodičovství, resp. bezdětnosti ve společnosti na základě mezinárodního šetření *European Values Study* z roku 2008 a také problematikou ideálního a chtěného počtu dětí na základě mezinárodního šetření *Eurobarometer* z roku 2006. Z výsledků obou šetření je patrné, že bezdětnost nelze považovat za jakýsi nový životní styl a že preferovaný model rodiny je stále dvoudětný. Nezanedbatelná část práce se také zaměřuje na problematiku příčin, důsledků a možných řešení bezdětnosti. Zvláštní pozornost je věnována klasifikaci bezdětnosti, kde se ukazuje, že rozdělení bezdětnosti na dobrovolnou a nedobrovolnou může být velmi zjednodušující, a je tudíž nutné doplnit kategorii třetí, a to bezdětnost na rozhraní již zmiňovaných dvou typů.

Klíčová slova: bezdětnost, dobrovolná a nedobrovolná bezdětnost, podíl bezdětných žen, ideální a chtěný počet dětí, postoj k rodičovství, postoj k bezdětnosti, příčiny bezdětnosti